

Ο γέρον Διονύσιος Σκιαθίτης και τα Προσκυνήματα της νήσου

[/ Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=95530>]

Η άφιξή του στη Σκιάθο χαιρετήθηκε από τους συμπολίτες του με ιδιαίτερη χαρά. Πρώτο του έργο ήταν η ανακαίνιση της παλαιάς μονής της Παναγίας της Εικονίστριας. Η θαυματουργή εικόνα της είχε βρεθεί εκεί πριν από διακόσια χρόνια περίπου. Ο Γ. Διονύσιος εργάστηκε υπεράνθρωπα για τη μονή. Έφερε τη βιβλιοθήκη του, που την αποτελούσαν τέσσερις χιλιάδες τόμοι, μεταξύ των οποίων διακρίνονταν ακριβές εκδόσεις των Ελλήνων Πατέρων της Εκκλησίας και των Αρχαίων Ελλήνων Κλασικών. Σύστησε ιματουργείο, υποδηματοποιείο και ξυλουργείο, καλλιέργησε τα κτήματα και τους κήπους, αφού πριν καλλώπισε τον ναό και το αρχονταρίκι και καθιέρωσε το κοινοβιακό σύστημα, στους δέκα μοναχούς του. Οι καθημερινές ακολουθίες ήταν κατανυκτικές. Οι αγρυπνίες του Σαββάτου τακτικές. Όλα τελούνταν κατά το τυπικό του Αγίου Όρους. Μάλιστα ο Γέροντας με το κύρος του καθιέρωσε το αγιορείτικο τυπικό και στις ενορίες της Σκιάθου, ευλαβείς ιερείς των οποίων υπήρξαν αυστηροί τηρητές του μέχρι τις ημέρες μας, όπως ο πατέρας του Α. Παπαδιαμάντη παπα-Αδαμάντιος, ο αρχιμανδρίτης Ανδρέας Μπούρας και ο οικονόμος Γεώργιος Ρήγας.

Παναγία η Εικονίστρια (Κουνίστρα)

Περί της Μονής της Εικονίστριας ή κουνίστρας γράφει ο φιλομόναχος Α. Παπαδιαμάντης: «Εις το μονύδριον τούτο έζησαν κατά τα τέλη του ΙΗ' και τας αρχάς του ΙΘ' εξ πλάγιοι ανιόντες συγγενείς μου, όλοι ιερομόναχοι. Δύο μεν μεγάλοι θείοι μου τετάρτης γενεάς, Ιάκωβος και Ευγένιος, και τελευταίος προς πατρός απλούς θείος μου Ιωαννίκιος». Ο ηγούμενος μάλιστα Ευγένιος ο δεύτερος, υστέρα από το κλείσιμο της μονής από τους Βαυαρούς, σε αναφορά του της 26.8.1837, προς τη Βασιλική Γραμματεία των Εκκλησιαστικών, ζητά να επιτραπεί σε αυτόν και τον συμμοναστή του Αγαθάγγελο να επανεγκαταβιώσουν στο μοναστήρι «ως πολλά δαπανήσαντες και μοχθήσαντες δι' ανέγερσίν του και ως υποσχεθέντες παιδιόθεν να τελειώσουν τα της προσκαίρου ζωής εν αυτώ κατά τας συνταγάς της μοναστικής πολιτείας». Από τα παραπάνω φαίνεται καθαρά η κληρονομικότητα της ασκητικοφιλίας του Παπαδιαμάντη. Πλησίον των συγγενών του αυτών ηγουμένων και κηδεύτηκε.

Κοντά στη μονή της Εικονίστριας υπήρχε άλλο μοναστηράκι τιμώμενο στο Γενέθλιο του Τ. Προδρόμου, το επωνομαζόμενο του Παρθένη, από το όνομα του κτίτορα μοναχού Παρθενίου του Σκιαθίτη, και κατόπιν των αυταδέλφων ιερομονάχων Παρθενίου και Ιακώβου. Εδώ μετά από ανακαίνισή του ο Γ. Διονύσιος εγκατέστησε μικρή αδελφότητα μοναζουσών. Γράφει περί της τοποθεσίας ο Α. Μωραϊτίδης: «Εις μίαν ερημικήν περιοχήν έχουσαν πολλήν ομοιότητα προς τας ασκητικάς του Άθωνος κατασκηνώσεις, εις την αναψυκτικήν της οποίας δρόσον έρχονται αι αηδόνες και οι κόσσυφοι και αι αγριοπεριστεραί και τα άλλα υδροχαρή

της ερήμου πετεινά να ποτισθούν και να ψάλουν και όπου μόνον οι κώδωνες των αιγοποιμνίων αντιλαλούν ανά τας αβάτους και αγρίας λόχμας...» Τα δύο αυτά μοναστήρια υπήρξαν μαζί με του Ευαγγελισμού κέντρα πνευματικού ανεφοδιασμού των διψώντων ευλαβών νησιωτών.

Δεν αργούν όμως και στον άξιο αυτό εργάτη του αμπελώνος του Κυρίου να έλθουν τα δεινά, προς παιδεία και νουθεσία, δίχως βεβαίως να τον κάμψουν ποτέ. Τον κατηγορούν πως εργάζεται κατά του Όθωνος και συνεργάζεται με τον διωκόμενο Παπουλάκο. Όπως και άλλοτε γράφαμε ο Όθων και οι Βαυαροί εστρέφοντο μανιωδώς κατά των μονών και τις διέλυαν, γιατί γνώριζαν καλά ότι αυτές ήσαν επάλξεις της Ορθοδοξίας και στηρίγματα του πιστού λαού. Επίσης ο αλλόθρησκος βασιληάς και οι ουμανιστές ακόλουθοί του ήθελαν να υποτάξουν την Εκκλησία, χρησιμοποιώντας κάποτε και αυτούς τους εκκλησιαστικούς άρχοντες, οι οποίοι για διάφορους λόγους παρασύρονταν και τους ακολουθούσαν. Το αδούλωτο πνεύμα του Γ. Διονυσίου αδυνατούσε ν' ανεχθεί μια τέτοια κατάσταση για την Εκκλησία του Χριστού και στις ιεροτελεστίες του δεν μνημόνευε το όνομα του ανώτατου άρχοντα.

Είναι γεγονός επίσης πως ο Γ. Διονύσιος συμπαθούσε, συμπαραστεκόταν και συμφωνούσε με το αναμορφωτικό κίνημα του Παπουλάκου, του οποίου ο ζήλος και η πίστη είχε συγκινήσει όλη την Πελοπόννησο, που τον ακολουθούσε με επευφημίες ζωηρές. Ο Παπουλάκος, ο Γ. Διονύσιος και οι ακόλουθοι των φλογερών κηρυγμάτων τους ήθελαν μια Εκκλησία αγία και ζώσα, απομακρυσμένη από τη βασιλική κηδεμονία, ένα ζωντανό αγιοπατερικό μοναχισμό, μια πίστη χωρίς λαϊκές δεισιδαιμονίες και θρησκοληψίες. Ο στύλος της ευσεβείας και στρατιώτης του Χριστού Διονύσιος, άφοβος στις απειλές, γράφει: «Ήλθον οι απεσταλμένοι αξιωματικοί του πολεμικού ναυτικού το Μέγα Σάββατον. Μ' εύρον προς την λειτουργίαν προς το βράδυ· τους είπα να τελειώσω την λειτουργίαν. Και πάραυτα, αφού ετελείωσα αυτήν, με παρέλαβον και με ωδήγησαν εις την πόλιν, κάτω εις το πολεμικόν πλοίον με το ράσσον μόνον, χωρίς να πάρω τίποτε μαζί μου...» Έτσι η Μ. Εβδομάδα συνεχίζεται για τον άκαμπο μπροστά στις απειλές Γέροντα. Πάσχα κάνει στον δρόμο της εξορίας. Εξορίζεται το 1852 στη Θήρα, αφού πρώτα έχει μια δεκάμηνη παραμονή στην Ύδρα.

Ο σεβάσμιος Γέροντας και στον τόπο των εξοριών του εργάζεται. Περιερχόταν στη Θήρα τα χωριά, τις εκκλησίες και τα μοναστήρια του νησιού, και δίδασκε το λαό. Τους ιερείς συμβούλευε να κτυπούν καθημερινά την καμπάνα της εκκλησίας τους, να τελούν τις ακολουθίες προσεκτικά, ακόμη κι αν ένας ήταν ο προσερχόμενος. Και μόνο που θα σταυροκοπηθούν στο άκουσμα της καμπάνας οι άνθρωποι κάτι είναι... Δυστυχώς τα πολυέξοδα και φιλόπονα έργα που άφησε στη

Σκιάθο ο Γέροντας αφέθηκαν στη καταστροφή. Οι μοναχοί του εξορίστηκαν κι αυτοί ως ομόφρονές του σε μοναστήρια των νησιών Πόρου, Ύδρας και Σύρου. Πολιτικές κι εκκλησιαστικές αρχές συμμάχησαν για να πτοήσουν λίγους μοναχούς, που σαν τον Γέροντά τους μόνο περιουσιακό στοιχείο τους ήταν το τριμμένο ράσο τους.

[Συνεχίζεται]